

SARS-CoV-2 antigeeni määramiseks mõeldud kiirtestide kasutamine kontrollitud enesetestimiseks avalikel üritustel jm tegevuste korraldamisel

Alates 9. augustist on siseruumides nakkusohutuse kontrollita toimuvatel üritustel ja tegevustes lubatud kuni 50 ning õues kuni 100 osalejat. Toitlustusasutustes, avalikuks kasutamiseks mõeldud saunades, spaades, veekeskustes ja ujulates võib olla kuni 50 inimest olenemata, kas teenust osutatakse väljas või sees.

Piirarvudest rohkem osalejaid võib üritustel ja tegevustes olla edaspidi vaid siis, kui on tagatud küllastajate nakkusohutus ja selle kontroll. See tähendab, et üritustel ja tegevustes saavad osaleda üksnes vaksineerimiskuuri läbinud, COVID-19 haiguse läbi põdenud või negatiivse SARS-CoV-2 RT-PCR või antigeeni testitulemusega inimesed. Sisetingimustes võib sellisel juhul osaleda kuni 6000 ja välitingimustes kuni 12 000 küllastajat.

Antigeeni testidena on selles tekstis käsitletud kõiki SARS-CoV-2 kiirteste, ja enesetestimiseks mõeldud kiirtestidele (nn koduseks kasutamiseks mõeldud testid) on eraldi viidatud.

Tähelepanu!

- Inimesed, kes pole COVID-19 haigust läbipõdenud või koroonaviiruse vastu vaksineeritud, saavad oma nakkusohutust tõendada kahel viisil:
 - Tehes tervishoiuteenuse osutaja juures mitte varem kui 72 h enne üritust RT-PCR testi või mitte varem kui 48 h enne üritust antigeeni kiirtesti;
 - Tehes antigeeni kiirtesti vahetult enne üritusel osalemist või teenuse tarbimist kui korraldaja on selle võimaldanud.
 - Korraldajal ei ole kohustust võimaldada antigeeni kiirtestimist.
- Terviseamet soovib inimestel veenduda oma nakkusohutuses enne üritusele minemist või teenuse tarbimist tervishoiuteenuse osutaja juures. See annab juba enne üritusele minemist kindluse, et ollakse nakkusohutu.
- Tervishoiuteenuse osutajal on kohustus kanda kiirtesti tulemus Tervise infosüsteemi.
- Nakkushaigusele viitavate sümptomitega inimestel tuleb jääda koju ja pöörduda perearsti poole. Haigussümptomite esinemisel otsustab testimisvajaduse üle perearst.
- Kohapeal tehtud positiivse testi tulemuse korral peab inimene koheselt minema koju ning võtma ühendust perearstiga, et diagnoos kinnitada.

NB! Asümptoomsete inimeste testimisel antigeeni kiirtestiga on madala haigestumise foonil kõrge valepositiivsete testide tulemuste esinemise võimalus. Igal juhul peab testi positiivse tulemuse andnud inimene panema ette maski, suunduma koheselt koju ja pöörduma esimesel võimalusel oma perearsti poole või helistama telefonile 1220.

Nõuded testidele

- Küllastajale võib enesetestimiseks pakkuda vaid enesetestimiseks mõeldud teste.
- Testide valikul tuleb arvestada, et nii test kui muu komplekti sisu vastaks EL kehtestatud nõuetele. Kahtluse korral küsi Terviseametist nõu.
- Professionaalseks kasutamiseks mõeldud kiirtestid on kasutamiseks vaid tervishoiuteenuse osutaja poolt.
- Kui professionaalseks kasutamiseks mõeldud testi levitatakse tavakasutajale (ka tasuta kasutamiseks andmine on levitamine), siis vastutab testi tulemuste täpsuse eest testi levitaja (st kontrollitud kiirtestimise korraldaja).

- Teste võib kasutada ainult nii nagu testkomplektiga kaasas olevas kasutusjuhendis on kirjas.

Kontrollitud kiirtestimine

Testimise läbiviimise üldnõuded

- Testimise korraldamisel tuleb järgida kõiki nakkusohutusnõudeid, et kiirtestimine ei soodustaks hoopis haiguse levikut.
- Testimise korraldaja peab olema veendunud, et test vastab kehtestatud nõuetele.
- Test tuleb teha nii nagu kasutusjuhendis ette nähtud.
- Testimine tuleb läbi viia eraldi (sise- või välis) ruumis või ruumi osas, kus on eraldiseisvalt üks või mitu testimispunkti. Mitme testimispunkti korral on oluline, et need oleksid teistest eraldatud pleksiklaasi, sirmi vms, et tagada testitavate nakkusohutus. Võimalusel tuleks eelistada nõ drive-in lahendust (inimene on testi tegemisel autos). Testimispunktis peavad pinnad olema kergesti puhastatavad ja desinfitseeritavad. Kui testimine toimub siseruumides, siis tuleb valida ruumid, mis on hästi ventileeritavad.
- Testimisaladel tuleb nakkusohu vältimiseks määrata liikumistrajektorid, kus ei ristunud omavahel juba testitud ja testimata inimesed. Tuleb minimeerida aega, mida inimene ootealal veedab.
- Testimist ootavad isikud ei tohiks oodata 2 m raadiuses proovide kogumise kohast ning soovitatav on neil kanda maski.
- Hajutatus tuleb tagada nii testimist ootavate kui ka testi vastust ootavate inimeste hulgas (vähemalt 2 m vahemaa iga inimese vahel).
- Proovimaterjali kogumine on aerosoole genereeriv protseduur ning seetõttu ei tohi proovivõtmise juures viibida ilma isikukaitsevahenditeta kõrvalisi inimesi. Juhendajad peavad samuti kandma isikukaitsevahendeid ja tagama enda ja testitavate nakkusohutu viibimise testimisalal.
- Testi mugavamaks teostamiseks varustada iga testimise punkt tooli ja lauaga, kuhu testimiseks vajalikke tarvikuid asetada. Samuti peaksid testimispunktid olema varustatud tootjapoolsete testimise juhistega ja desinfitseerivate vahenditega, millega saab enne testimist puhastada nii lauapinna kui ka käed.
- Testimiseks juhatatakse inimene vaba testimispunktini ning antakse talle vajalikud vahendid koos juhiseiga.
- Enne proovi võtmist peab testi tegija veenduma, et test on vigastamata kaitseümbrises, terve ja säilitatud vastavalt pakendis olevatele tootja juhistele.
- Personal, kandes samal ajal nõuetekohaseid isikukaitsevahendeid, kontrollib, et külastaja järgiks tootja juhises toodud ning vajadusel juhendab korrektset testi teostamist. Sealjuures on oluline, et proovimaterjal kogutakse, tulemust oodatakse ning seda loetakse vastavalt tootja juhistele.
- Antud juhise lisas on täiendavalt kirjeldatud erinevate proovimaterjalide kogumiseks kasutatavad tehnikad (lisa 1).
- Negatiivse tulemusega inimene lubatakse teenust tarbima.
- Positiivse tulemusega inimesel palutakse ette panna mask ning koheselt minna koju. Samuti juhendatakse teda võtma esimesel võimalusel ühendust perearstiga või helistama perearsti nõuandeliinile 1220, et diagnoos kinnitada.
- Kasutatud proovivahendid ja testid tuleb nõuetekohaselt käidelda ning tagada, et potentsiaalselt nakkusohulik materjal ei oleks kättesaadav kõrvalistele isikutele.

- Testimisprotseduuri lõpetades desinfitseeritakse laud, tool jm saastunud pinnad.

Nõuded personalile

- Testimist korraldav personal peab olema vaktsineeritud.
- Töötajad peavad teadma, kuidas käituda nakkusohtliku patsiendiga, et rahvarohkes kohas oleks tagatud kõrvaliste isikute nakkusohutus.
- Proovivõtmine on potentsiaalselt aerosoole genereeriv protseduur. Nakkusohutuse tagamiseks on oluline, et testi tegija lähedal viibivad isikud kasutaks: kitlit, FFP2 või FFP3 maski, kaitseprille/visiiri, kindaid. Isikukaitsevahendid tuleb [paigaldada](#) ja [eemaldada](#) vastavalt juhisele.
 - Respiraatori all on mõeldud EN 149 standardile vastavaid FFP2 või FFP3 maske.
 - Testitav võib kanda meditsiinilist (kirurgilist) maski, mis vastab meditsiiniseadmele kehtestatud nõutele (<https://terviseamet.ee/et/maskide-kasutamisest>). Potentsiaalselt nakkusohtlikul inimesel piisknakkuse leviku vähendamiseks piisab tüüp I maskist.
- Respiraatori ja meditsiinilise maski järjestikune kasutusaeg võib olla vastavalt kuni 4 ja 3 tundi. Kui respiraator/mask on purunenud, liigselt niiskunud või määrdunud, siis tuleb see vahetada.
- Pärast iga külastaja või tema proovimaterjaliga kokku puutumist, tuleb vahetada kindad, mask ja desinfitseerida käed.
- Töötajad peaksid vahetama või puhastama ja desinfitseerima prille/visiiri, kui need on määrdunud või kui nad seda puudutavad või eemaldavad.
- Ootealadel ja sissepääsude juures peab olema tagatud kätehügieeni võimalus ning võimalus saada meditsiinilist maski.
- Testimise lõpetamisel puhastada ja desinfitseerida pinnad (lauad, toolid jm).

Lisa 1. Testi tegemise video

Testi tegemiseks vaata ka videot:

Eesti keeles:

<https://www.youtube.com/watch?v=csj5Kg2qd3g&list=TLGGjcvH2Rc8wjxMDA2MjAyMQ&t=28s>

Vene keeles:

<https://www.youtube.com/watch?v=bnKHZbnqiog&list=TLGGIEXDgr-jmn8xMDA2MjAyMQ>

Avaldatud:

Terviseameti [kodulehel](https://www.terviseamet.ee/et/COVID-19-trukised): <https://www.terviseamet.ee/et/COVID-19-trukised>
kriis.ee alamrubriigis [AMETKONDADE JUHISED](#)

Kasutatud kirjandus:

1. Overview of Testing for SARS-CoV-2 (COVID-19) CDC Recommendation 02.08.2021 <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/testing-overview.html>
2. Guidelines for COVID-19 testing and quarantine of air travellers. Adendum to the COVID-19 Aviation Health Safety Protocol. European Centre for Disease Prevention and Control 02.12.2020
3. A common list of COVID-19 rapid antigen tests, including those of which their test results are mutually recognized, and a common standardised set of data to be included in COVID-19 test result certificates. Agreed by the Health Security Committee. European Commission Directorate – General for Health and Food Safety
4. Options for the use of rapid antigen tests for COVID-19 in the EU/EAA and UK. European Centre for Disease Prevention and Control 19.11.2020
5. Antigen-detection in the diagnosis of SARS-CoV-2 infection using rapid immunoassays. Interim guidance. World Health Organization 11.09.2020
6. Interim Guidance for Antigen Testing for SARS-CoV-2. Updated Dec. 16, 2020 Centres for Disease Control and Prevention.
7. Considerations on the use of self-tests for COVID-19 in the EU/EEA. European Centre for Disease Prevention and Control 17.03.2021.
8. ECDC response on the use of self-tests for COVID-19 in the EU/EEA. European Centre for Disease Prevention and Control 08.03.2021.